ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 24ης Σεπτεμβρίου 2019*

«Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία ανακοπής – Αίτηση καταχώρισης εικονιστικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης V V-WHEELS – Προγενέστερα εικονιστικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εθνικά σήματα και μη καταχωρισμένα σήματα VOLVO – Σχετικός λόγος απαραδέκτου – Ομοιότητα των σημείων – Άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001»

Στην υπόθεση T-356/18,

Volvo Trademark Holding AB, με έδρα το Γκέτεμπεργκ (Σουηδία), εκπροσωπούμενη από τους T. Dolde, δικηγόρο, και M. Hawkins, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από την S. Bonne και τον H. O'Neill,

καθού,

αντίδικος ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών του EUIPO:

Paalupaikka Oy, με έδρα το Iisalmi (Φινλανδία),

με αντικείμενο προσφυγή κατά της απόφασης του τετάρτου τμήματος προσφυγών του EUIPO, της 21ης Μαρτίου 2018 (υπόθεση R 1852/2017-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ των Volvo Trademark Holding και Paalupaikka,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Tomljenović, πρόεδρο, E. Bieliūnas και A. Kornezov (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: R. Ūkelytė, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Ιουνίου 2018,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Οκτωβρίου 2018,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Μαΐου 2019,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 4 Αυγούστου 2015, η Paalupaikka Oy κατέθεσε αίτηση καταχώρισης σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί [έχει αντικατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1)].

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση συνίσταται στο ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

3 Το σημείο αυτό περιγράφεται στην αίτηση καταχώρισης ως «[μ]πλε στρογγυλός κύκλος με ένα γράμμα “v” σε ασημί χρώμα στο κέντρο του», ο δε κύκλος αυτός «έχει ένα λεπτό περίγραμμα σε ασημί χρώμα» και κάτω από τον κύκλο υπάρχει «κείμενο “v-wheels”» του οποίου «το γράμμα “[v]” είναι με ασημί χρώμα και οι υπόλοιποι χαρακτήρες σε μπλε». Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στην κλάση 12, υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και ανταποκρίνονται στην ακόλουθη περιγραφή: «Σώτρα τροχών για αυτοκίνητα· [ζ]άντες τροχών οχημάτων· [τ]ροχοί· [τ]ροχίσκοι [οχημάτων τροχοί]· [τ]ροχοί αυτοκινήτων· [τ]ροχοί για μοτοσυκλέτες· [τ]ροχοί οχημάτων· [τ]ροχίσκοι καροτσιών [οχήματα]· [τ]ροχοί [μέρη χερσαίων οχημάτων]· [τ]ροχοί για αγωνιστικά αυτοκίνητα τύπου κάρτ· [τ]ροχοί, ελαστικά και ερπύστριες».

4 Η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης* αριθ. 182/2015, της 25ης Σεπτεμβρίου 2015.

5 Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η προσφεύγουσα, Volvo Trademark Holding AB, άσκησε ανακοπή κατά της καταχώρισης του επίμαχου σημείου η οποία ζητήθηκε για τα προϊόντα που αναφέρονται στη σκέψη 3 ανωτέρω.

6 Η ανακοπή στηριζόταν στα ακόλουθα προγενέστερα σήματα, τα οποία κάλυπταν, όλα, προϊόντα της κλάσης 12:

– στο εικονιστικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο καταχωρίστηκε με τον αριθμό 10397016 και απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο εικονιστικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο καταχωρίστηκε με τον αριθμό 4804522 και απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο εικονιστικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο καταχωρίστηκε με τον αριθμό 9045311 και απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο εικονιστικό φινλανδικό σήμα, το οποίο καταχωρίστηκε με τον αριθμό 66240 και απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο εικονιστικό σουηδικό σήμα, το οποίο καταχωρίστηκε με τον αριθμό 385923 και απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο εικονιστικό σουηδικό σήμα για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχώρισης στις 22 Αυγούστου 2014, το οποίο απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο παγκοίνως γνωστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμα, το οποίο απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο παγκοίνως γνωστό στην Ένωση σήμα, το οποίο απεικονίζεται κατωτέρω:

– στο παγκοίνως γνωστό στην Ένωση σήμα, το οποίο απεικονίζεται κατωτέρω:

7 Οι λόγοι που προβλήθηκαν προς στήριξη της ανακοπής ήταν οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 (νυν άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001).

8 Στις 19 Ιουνίου 2017, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της.

9 Στις 22 Αυγούστου 2017, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του EUIPO, δυνάμει των άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009 (νυν άρθρων 66 έως 71 του κανονισμού 2017/1001), κατά της απόφασης του τμήματος ανακοπών.

10 Με απόφαση της 21ης Μαρτίου 2018 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του EUIPO απέρριψε την προσφυγή. Ειδικότερα, καταρχάς, έκρινε ότι το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ήταν διαφορετικό από τα προγενέστερα σήματα των οποίων έγινε επίκληση προς στήριξη της ανακοπής και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να διαπιστωθεί κίνδυνος σύγχυσης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001. Στη συνέχεια, απέρριψε τον λόγο ανακοπής που στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, καθόσον δεν πληρούνταν η πρώτη προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, δεδομένου ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία ήταν διαφορετικά. Τέλος, έκρινε ότι ούτε οι δημοσκοπήσεις ούτε η απόφαση του Patentstyret (νορβηγικού γραφείου βιομηχανικής ιδιοκτησίας), τις οποίες προσκόμισε η προσφεύγουσα, μπορούσαν να κλονίσουν τα συμπεράσματα αυτά.

Αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στο πλαίσιο των διαδικασιών ενώπιον του τμήματος ανακοπών και ενώπιον του τετάρτου τμήματος προσφυγών του EUIPO.

12 Το EUIPO ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδά του.

Σκεπτικό

13 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αφορούν παράβαση, αντιστοίχως, του άρθρου 8, παράγραφος 5, και του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αφορά παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων από το τμήμα προσφυγών, κατά παράβαση του άρθρου 72, παράγραφος 2, του κανονισμού 2017/1001. Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αφορά παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης την οποία υπέχει το τμήμα προσφυγών δυνάμει του άρθρου 94, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1001.

14 Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατά την ανάλυση του σχετικού λόγου απαραδέκτου που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001, ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία ήταν διαφορετικά, οπότε έπρεπε να απορριφθεί η στηριζόμενη τόσο στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', όσο και στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού ανακοπή.

15 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, η προσφεύγουσα φρονεί, κατ' ουσίαν, ότι κακώς το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ομοιότητα μεταξύ των σημείων, απορρίπτοντας, ως εκ τούτου, τον σχετικό λόγο απαραδέκτου που προβλέπει η διάταξη αυτή.

16 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, κατόπιν ανακοπής από τον δικαιούχο καταχωρισμένου προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2, το κατατεθειμένο σήμα δεν καταχωρίζεται εάν ταυτίζεται ή ομοιάζει με προγενέστερο σήμα, ανεξαρτήτως εάν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τα οποία ζητείται ταυτίζονται, ομοιάζουν ή δεν ομοιάζουν με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον, στην περίπτωση προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σήμα χαίρει φήμης στην Ένωση ή, στην περίπτωση προγενέστερου εθνικού σήματος, το σήμα χαίρει φήμης στο οικείο κράτος μέλος και η άνευ νόμιμης αιτίας χρησιμοποίηση του κατατεθειμένου σήματος θα προσπόριζε σε αυτό αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα ήταν επιζήμια για τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού.

17 Από το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001 προκύπτει ότι η εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαρτάται από τη συνδρομή σωρευτικών προϋποθέσεων κατά τις οποίες, πρώτον, τα αντιπαρατιθέμενα σήματα πρέπει να είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια, δεύτερον, το προγενέστερο σήμα στο οποίο στηρίζεται η ανακοπή πρέπει να χαίρει φήμης και, τρίτον, πρέπει, λόγω της άνευ νόμιμης αιτίας χρήσης του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, να υφίσταται κίνδυνος άντλησης αθέμιτου οφέλους από τον διακριτικό χαρακτήρα ή από τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή κίνδυνος να θιγεί αυτός ο διακριτικός χαρακτήρας ή αυτή η φήμη (απόφαση της 28ης Ιουνίου 2018, EUIPO κατά Puma, C-564/16 P, EU:C:2018:509, σκέψη 54).

18 Κατά πάγια νομολογία, οι προσβολές στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, οσάκις επέρχονται, συνιστούν επακόλουθο ορισμένου βαθμού ομοιότητας μεταξύ του προγενέστερου και του μεταγενέστερου σήματος, εξαιτίας της οποίας το ενδιαφερόμενο κοινό τα συσχετίζει, δηλαδή τα συνδέει μεταξύ τους, χωρίς κατ' ανάγκην να τα συγχέει (βλ. απόφαση της 12ης Μαρτίου 2009, Antartica κατά ΓΕΕΑ, C-320/07 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:146, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

19 Όσον αφορά, ειδικότερα, την πρώτη προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 17 ανωτέρω, ήτοι την ταυτότητα ή την ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημείων, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο βαθμός ομοιότητας που απαιτείται στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001, αφενός, και του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού, αφετέρου, είναι διαφορετικός. Συγκεκριμένα, ενώ η εφαρμογή της προστασίας που προβλέπει η πρώτη από τις δύο αυτές διατάξεις εξαρτάται από τη διαπίστωση ενός τέτοιου βαθμού ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων ώστε να υφίσταται κίνδυνος σύγχυσής τους από το ενδιαφερόμενο κοινό, η ύπαρξη τέτοιου κινδύνου δεν απαιτείται για την προστασία που παρέχεται από τη δεύτερη από τις διατάξεις αυτές. Επομένως, οι προσβολές στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001 μπορούν να αποτελούν τη συνέπεια ενός μικρότερου βαθμού ομοιότητας μεταξύ του προγενέστερου και του μεταγενέστερου σήματος, εφόσον ο βαθμός αυτός είναι αρκετός ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να συσχετίζει τα εν λόγω σήματα, δηλαδή να τα συνδέει μεταξύ τους (αποφάσεις της 24ης Μαρτίου 2011, Ferrero κατά ΓΕΕΑ, C-552/09 P, EU:C:2011:177, σκέψη 53, και της 20ής Νοεμβρίου 2014, Intra-Presse κατά Golden Balls, C-581/13 P και C-582/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2387, σκέψη 72).

20 Επομένως, όταν αποκλείεται οποιαδήποτε ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, είναι πρόδηλο ότι το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, όπως και η παράγραφος 1, στοιχείο β', αυτού, δεν εφαρμόζονται. Μόνο στην περίπτωση κατά την οποία τα αντιπαρατιθέμενα σήματα παρουσιάζουν ορισμένη, έστω μικρή, ομοιότητα, πρέπει να πραγματοποιηθεί σφαιρική εκτίμηση προκειμένου να καθοριστεί αν, παρά τον χαμηλό βαθμό ομοιότητας μεταξύ των σημάτων

αυτών, υφίσταται, λόγω της ύπαρξης και άλλων ασκούντων επιρροή παραγόντων, όπως είναι το παγκοίνως γνωστό ή η φήμη του προγενέστερου σήματος, κίνδυνος σύγχυσης ή σύνδεσμος μεταξύ των σημάτων αυτών στην αντίληψη του ενδιαφερόμενου κοινού (πρβλ. αποφάσεις της 24ης Μαρτίου 2011, Ferrero κατά ΓΕΕΑ, C-552/09 P, EU:C:2011:177, σκέψη 66, και της 20ής Νοεμβρίου 2014, Intra-Presse κατά Golden Balls, C-581/13 P και C-582/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2387, σκέψη 73).

21 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των προκαταρκτικών παρατηρήσεων πρέπει να εξεταστεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως τον οποίο προβάλλει η προσφεύγουσα.

22 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία ήταν διαφορετικά και, βάσει της εκτιμήσεως αυτής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν έχει εφαρμογή ο λόγος απαραδέκτου τον οποίο προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, χωρίς να εξετάσει τις λοιπές προϋποθέσεις της διάταξης αυτής οι οποίες υπομνήσθηκαν στη σκέψη 17 ανωτέρω.

23 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι δεν υφίστατο καμία, έστω μικρή, ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

24 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι δύο σημεία είναι παρόμοια οσάκις, κατά την άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού, ταυτίζονται μεταξύ τους, τουλάχιστον μερικώς, όσον αφορά μία ή περισσότερες ουσιώδεις πτυχές, ήτοι οπτικές, φωνητικές και εννοιολογικές πτυχές [βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2018, Louis Vuitton Malletier κατά EUIPO – Fulia Trading (LV BET ZAKŁADY BUKMACHERSKIE), T-373/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:850, σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

25 Η εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ δύο σημείων δεν σημαίνει ότι μόνο ένα από τα στοιχεία που συναποτελούν το σύνθετο σήμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να συγκρίνεται με το άλλο σήμα. Αντίθετα, κατά τη σύγκριση αυτή, τα επίμαχα σήματα πρέπει να εξετάζονται το καθένα ως ενιαίο σύνολο, πράγμα που δεν αποκλείει, υπό ορισμένες περιστάσεις, το ενδεχόμενο να κυριαρχούν στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερόμενου κοινού ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το συναποτελούν (βλ. απόφαση της 12ης Ιουνίου 2007, ΓΕΕΑ κατά Shaker, C-334/05 P, EU:C:2007:333, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Το κυρίαρχο στοιχείο μπορεί να αποτελέσει το μοναδικό κριτήριο για την εκτίμηση της ομοιότητας μόνο στην περίπτωση κατά την οποία όλα τα άλλα συστατικά στοιχεία του σήματος είναι αμελητέα (αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2007, ΓΕΕΑ κατά Shaker, C-334/05 P, EU:C:2007:333, σκέψη 42, και της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, Nestlé κατά ΓΕΕΑ, C-193/06 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2007:539, σκέψη 43). Τούτο μπορεί να συμβεί ιδίως όταν το εν λόγω συστατικό στοιχείο δύναται να κυριαρχεί, μόνο αυτό, στην εικόνα του σήματος την οποία συγκρατεί στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό και, επομένως, όλα τα λοιπά στοιχεία που συναποτελούν το σήμα είναι αμελητέα στο πλαίσιο της συνολικής εντύπωσης που το εν λόγω σήμα δημιουργεί (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, Nestlé κατά ΓΕΕΑ, C-193/06 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2007:539, σκέψη 43).

26 Εν προκειμένω, κατ' αρχάς, το τμήμα προσφυγών έκρινε, στο πλαίσιο της στηριζόμενης στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001 εκτίμησής του, ότι το ενδιαφερόμενο κοινό το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη ήταν το ευρύ κοινό, ήτοι οι τελικοί καταναλωτές και οι επαγγελματίες καταναλωτές, το επίπεδο προσοχής των οποίων κυμαινόταν μεταξύ μετρίου και υψηλού, κρίσιμη δε εδαφική περιοχή για την ανάλυση του κινδύνου σύγχυσης ήταν η Ένωση όσον αφορά τα προγενέστερα σήματα της Ένωσης και τα παγκοίνως γνωστά, μη καταχωρισθέντα προγενέστερα σήματα, όπως επίσης και η Σουηδία και η Φινλανδία όσον αφορά τα καταχωρισθέντα εντός των κρατών αυτών εθνικά σήματα. Οι διάδικοι δεν αμφισβητούν τον εν λόγω ορισμό του ενδιαφερόμενου κοινού.

27 Εν συνεχεία, το τμήμα προσφυγών προέβη στην οπτική, φωνητική και εννοιολογική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων. Πρώτον, εξέτασε την ανακοπή κατά το μέρος που στηριζόταν στο υπ' αριθ. 10397016 σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο απεικονίζεται στη σκέψη 6 ανωτέρω.

28 Συναφώς, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ήταν ένα εικονιστικό σημείο αποτελούμενο από το σχηματοποιημένο γράμμα «v», ασημί χρώματος, το οποίο βρισκόταν εντός κύκλου μπλε χρώματος. Κατά την άποψή του, η χρησιμοποιούμενη γραμματοσειρά ήταν παρεμφερής με την τυποποιημένη γραμματοσειρά Garamond, η οποία είναι διαθέσιμη σε όλα τα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου. Το τμήμα προσφυγών προσέθεσε ότι, κάτω από τον κύκλο, επαναλαμβανόταν το ίδιο σχηματοποιημένο γράμμα, πλην όμως σε μικρότερο μέγεθος, ακολουθούμενο από μία παύλα και τη λέξη «wheels» η οποία είχε γραφεί σε γραμματοσειρά παρεμφερή με τη γραμματοσειρά Arial. Έκρινε ότι η λέξη αυτή, η οποία ήταν μια βασική αγγλική λέξη που μπορούσε να γίνει αντιληπτή σε ολόκληρη την Ένωση, ήταν περιγραφική των προϊόντων που καλύπτονται από το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και δεν είχε διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά τα αυτοκίνητα και ότι το γράμμα «v» δεν εξέφραζε κάποιο νόημα σε σχέση με τα αυτοκίνητα. Βάσει αυτού, επισήμανε ότι, «στην καλύτερη των περιπτώσεων για την προσφεύγουσα», στο σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση κυριαρχούσε το γράμμα «v», ασημί χρώματος, το οποίο βρισκόταν εντός κύκλου μπλε χρώματος, το δε μπλε χρώμα ήταν βασικό χρώμα.

29 Όσον αφορά το υπ' αριθ. 10397016 σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι αποτελούνταν από τη σχηματοποιημένη απεικόνιση του λεκτικού στοιχείου «volvo» με γράμματα μπλε χρώματος, το οποίο είναι βασικό χρώμα, και με χαρακτήρες παρεμφερείς με την τυποποιημένη γραμματοσειρά Garamond, «με μόνη διαφορά ότι τα γράμματα αυτά [απεικονίζονταν] ελαφρώς παχύτερα απ' ό, τι στην [εν λόγω γραμματοσειρά]». Όσον αφορά τα αντιπαρατιθέμενα σημεία, επισήμανε ότι τόσο η γραμματοσειρά όσο και το χρώμα που χρησιμοποιούνται ήταν πολύ απλά και ευρέως χρησιμοποιούμενα στις συναλλαγές, με αποτέλεσμα να μην προσδίδουν διακριτικό χαρακτήρα στα εν λόγω σημεία.

30 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων, το τμήμα προσφυγών έκρινε, στο σημείο 30 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι τα κυρίαρχα στοιχεία των εν λόγω σημείων, ήτοι, αντιστοίχως, το γράμμα «v» για το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το λεκτικό στοιχείο «volvo» για το προγενέστερο σήμα, ήταν διαφορετικά. Παρατήρησε ότι σημείο αποτελούμενο από ένα μόνο γράμμα δεν μπορούσε να θεωρηθεί παρόμοιο με λέξη η οποία άρχιζε με το ίδιο γράμμα. Κατά το τμήμα προσφυγών, τα πρόσθετα εικονιστικά στοιχεία ήταν επίσης διαφορετικά. Επισήμανε ότι, παρότι αμφότερα τα σημεία ήταν μπλε χρώματος και παρότι είχαν την ίδια απόχρωση του μπλε, εντούτοις τούτο δεν αντιστάθμιζε τις υφιστάμενες μεταξύ τους διαφορές.

31 Από φωνητική άποψη, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το μοναδικό γράμμα «v», το οποίο περιλαμβάνεται στο σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, προφερόταν διαφορετικά από το γράμμα «v» το οποίο περιλαμβάνεται στο λεκτικό στοιχείο «volvo» του προγενέστερου σήματος, στην αγγλική, ισπανική και γερμανική γλώσσα. Δεδομένου ότι δεν είχε στη διάθεσή του παραδείγματα σε άλλη γλώσσα τα οποία να αποδεικνύουν το αντίθετο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία δεν ήταν παρόμοια από φωνητική άποψη.

32 Από εννοιολογική άποψη, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δεν ήταν δυνατή καμία σύγκριση, διότι ούτε το κυρίαρχο και διακριτικό στοιχείο του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ούτε το προγενέστερο σήμα απέδιδαν ορισμένο νόημα.

33 Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι, αν λαμβανόταν υπόψη το στοιχείο «v-wheels» του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία θα διέφεραν ακόμη περισσότερο μεταξύ τους από οπτική και φωνητική άποψη. Ομοίως, κατά το τμήμα προσφυγών, αν αποδιδόταν ορισμένη έννοια στο κυρίαρχο στοιχείο του εν λόγω σημείου, ήτοι στο μοναδικό γράμμα, ή αν λαμβανόταν υπόψη η λέξη «wheels» του στοιχείου «v-wheels» του σημείου αυτού, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία θα διέφεραν από εννοιολογική άποψη.

34 Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών προέβη σε σύγκριση του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση με όλα τα άλλα προγενέστερα εικονιστικά σήματα των οποίων έγινε επίκληση προς στήριξη της ανακοπής και τα οποία εκτίθενται στη σκέψη 6 ανωτέρω. Επισήμανε, συναφώς, ότι όλα αυτά τα

σήματα αποτελούνταν από το λεκτικό διακριτικό στοιχείο «volvo», το οποίο έχει γραφεί με την ίδια γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται στο υπ' αριθ. 10397016 σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και από «ένα συγκυρίαρχο εικονιστικό στοιχείο», το δε λεκτικό στοιχείο «volvo» έχει γραφεί με μαύρο χρώμα επί ετικέτας λευκού χρώματος, ή με λευκό χρώμα επί ετικέτας μαύρου ή μπλε χρώματος. Περαιτέρω, θεώρησε ότι τα σήματα αυτά δεν περιείχαν κύκλο, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, καθόσον το εικονιστικό στοιχείο τους δεν μπορούσε να διαχωριστεί σε κύκλο και σε βέλος, αλλά γινόταν αντιληπτό ως ένα ενιαίο στοιχείο που προσομοιάζει στο παγκοίνως γνωστό σύμβολο του αρσενικού φύλου (), οπότε τα αντιπαρατιθέμενα σημεία δεν περιείχαν το ίδιο κυκλικό στοιχείο. Εξάλλου, σε κανένα από τα σήματα αυτά το λεκτικό στοιχείο «volvo» δεν ήταν γραμμένο σε ασημί χρώμα, σε αντίθεση προς το γράμμα «v» του εν λόγω σημείου. Όμως, δεδομένου ότι όλα τα σήματα αυτά περιέχουν ένα πρόσθετο «συγκυρίαρχο» στοιχείο, οι διαφορές μεταξύ αυτών και του σημείου αυτού είναι «ακόμη μεγαλύτερες». Κατά συνέπεια, το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο σημείο ήταν διαφορετικό από όλα τα λοιπά προαναφερθέντα σήματα.

35 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, η εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών είναι πολλαπλώς εσφαλμένη. Με το δικόγραφο της προσφυγής και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η επιχειρηματολογία της εστιαζόταν κατ' ουσίαν στη σύγκριση μεταξύ του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και του παγκοίνως γνωστού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο απεικονίζεται κάτωθι (στο εξής: προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση):

Σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση	Προγενέστερο σήμα παγκοίνως γνωστό στην Ένωση
	

36 Κατά την προσφεύγουσα, υφίσταται ορισμένου βαθμού οπτική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, διότι αυτά έχουν πλήθος κοινών στοιχείων, ήτοι το γράμμα «v», τα κυκλικά σχήματα, τη θέση των λεκτικών στοιχείων στο εσωτερικό των εν λόγω κυκλικών σχημάτων, τον ίδιο συνδυασμό του μπλε και του ασημί χρώματος και τη χρήση της ίδιας γραμματοσειράς, η οποία δεν είναι η τυποποιημένη γραμματοσειρά Garamond, αλλά μια γραμματοσειρά που δημιούργησε ειδικώς η ίδια. Το τμήμα προσφυγών παρέλειψε, ωστόσο, να λάβει υπόψη ορισμένες από τις ομοιότητες αυτές καθώς και τη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα εν λόγω σημεία. Εξάλλου, υφίσταται περαιτέρω και ορισμένου βαθμού φωνητική ομοιότητα μεταξύ των σημείων αυτών.

37 Το EUIPO αντιτείνει ότι, κατά πρώτον, το γεγονός ότι το λεκτικό στοιχείο «volvo» που περιλαμβάνεται στο προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση αρχίζει με το γράμμα «v», το οποίο επαναλαμβάνεται στη συνέχεια, δεν αρκεί για να εξαλείψει τις διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω και ότι η χρησιμοποιούμενη γραμματοσειρά δεν έχει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα. Κατά δεύτερον, τα εν λόγω σημεία δεν έχουν τα ίδια εικονιστικά στοιχεία, ιδίως κυκλικό σχήμα, ούτε τα ίδια λεκτικά στοιχεία, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να θεωρηθούν παρόμοια. Κατά τρίτον, αντιθέτως προς ό, τι υποστηρίζει η

προσφεύγουσα, το λεκτικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση βρίσκεται εντός παραλληλόγραμμου το οποίο καλύπτει λιγότερο από το ένα τρίτο του συμβόλου του αρσενικού φύλου, ενώ το στοιχείο «v» του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση καλύπτει ολόκληρη την επιφάνεια του δίσκου επί του οποίου έχει τεθεί. Κατά τέταρτον, η απόχρωση του ασημί χρώματος που χρησιμοποιείται στο εν λόγω σημείο δεν συμπίπτει με το ασημί χρώμα του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση και η αναλογία των χρωμάτων δεν είναι ίδια σε τέτοιο βαθμό ώστε να καθιστά τα σημεία αυτά παρόμοια. Εξάλλου, ο συνδυασμός του μπλε και του ασημί χρώματος δεν έχει εγγενώς διακριτικό χαρακτήρα.

38 Επισημαίνεται ότι το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι ένα σύνθετο εικονιστικό σημείο. Περιλαμβάνει ένα στοιχείο το οποίο, δεδομένων του μεγέθους και της θέσης του, συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο, το οποίο αποτελείται από το γράμμα «v», γραμμένο με ασημί χρώμα και γραμματοσειρά ελαφρώς σχηματοποιημένη, το οποίο βρίσκεται εντός κύκλου μπλε χρώματος που οριοθετείται από λεπτή γραμμή ασημί χρώματος. Κάτω από το στοιχείο αυτό βρίσκεται λεκτικό στοιχείο μικρότερου μεγέθους, ήτοι το «v-wheels», του οποίου το γράμμα «v» είναι ίδιο μεν με εκείνο που περιλαμβάνεται στον κύκλο μπλε χρώματος, πλην όμως απεικονίζεται σε μικρότερο μέγεθος, ενώ οι λοιποί χαρακτήρες είναι γραμμένοι με μπλε χρώμα και γραμματοσειρά παρεμφερή με τη γραμματοσειρά Arial.

39 Συναφώς, το τμήμα προσφυγών ορθώς επισήμανε, στο σημείο 27 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι το κυρίαρχο στοιχείο του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ήταν το αποτελούμενο από το κεφαλαίο γράμμα «v» ασημί χρώματος το οποίο βρίσκεται εντός κύκλου μπλε χρώματος. Επισημαίνεται, παρά ταύτα, ότι αυτός ο κύκλος μπλε χρώματος περιβάλλεται από λεπτή κυκλική γραμμή ασημί χρώματος (βλ. σκέψεις 2 και 3 ανωτέρω), πράγμα το οποίο παρέλειψε να αναφέρει το εν λόγω τμήμα. Όσον αφορά το λεκτικό στοιχείο «v-wheels» του εν λόγω σημείου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί κυρίαρχο δεδομένου του μεγέθους του καθώς και του γεγονότος ότι απεικονίζει, εν μέρει, το κεφαλαίο σχηματοποιημένο γράμμα «v» του κυρίαρχου στοιχείου. Δεν είναι, ωστόσο, αμελητέο.

40 Όσον αφορά το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση, αυτό αποτελεί επίσης σύνθετο σήμα αποτελούμενο από το λεκτικό στοιχείο «volvo» γραμμένο με ελαφρώς σχηματοποιημένους χαρακτήρες λευκού χρώματος πάνω σε παραλληλόγραμμο μπλε χρώματος εντός κυκλικού στοιχείου ασημί χρώματος το οποίο συνοδεύεται από μικρό βέλος του ίδιου χρώματος το οποίο εξέρχεται στο άνω δεξί μέρος. Συναφώς, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ορθώς ότι το εν λόγω σήμα αποτελούνταν από κυρίαρχα στοιχεία, ήτοι από το λεκτικό στοιχείο «volvo» και από ένα κυκλικό στοιχείο συνοδευόμενο από μικρό βέλος το οποίο εξέρχεται στο άνω δεξί μέρος.

41 Πρώτον, όσον αφορά την οπτική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι τα σημεία αυτά ήταν διαφορετικά.

42 Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί συναφώς, όπως υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, η προσφεύγουσα, ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία, τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, παρουσιάζουν στοιχεία ομοιότητας από οπτική άποψη.

43 Συγκεκριμένα, κατά πρώτον, το λεκτικό στοιχείο του κυρίαρχου στοιχείου του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το λεκτικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση, ήτοι, αντιστοίχως, το γράμμα «v» και το λεκτικό στοιχείο «volvo», εμφανίζουν ορισμένες ομοιότητες. Αφενός, το εν λόγω γράμμα συμπίπτει, ειδικότερα, με το πρώτο γράμμα του συγκεκριμένου λεκτικού στοιχείου. Αφετέρου, και στις δύο περιπτώσεις, χρησιμοποιείται η ίδια γραμματοσειρά. Παρότι η γραμματοσειρά αυτή δεν είναι ιδιαίτερα ευφάνταστη, εντούτοις είναι σχηματοποιημένη και δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των «τυποποιημένων» γραμματοσειρών των λογισμικών επεξεργασίας κειμένου, όπως επιβεβαίωσαν οι διάδικοι κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Εξάλλου, το EUIPO δεν αμφισβητεί ότι η εν λόγω γραμματοσειρά σχεδιάστηκε ειδικώς για την προσφεύγουσα και χρησιμοποιείται από αυτή επί σειρά ετών. Περαιτέρω, όπως ορθώς προβάλλει η προσφεύγουσα και αντιθέτως προς ό, τι ανέφερε το τμήμα προσφυγών, οι διαφορές μεταξύ της

γραμματοσειράς Garamond και της γραμματοσειράς που χρησιμοποιείται στα αντιπαρατιθέμενα σημεία, τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, δεν έγκεινται αποκλειστικώς στην «ελαφρώς παχύτερη» γραφή των γραμμάτων, αλλά και στο γεγονός ότι, κατ' αντιδιαστολή προς την γραμματοσειρά Garamond, το γράμμα «v» στα εν λόγω σημεία έχει γραφεί με αποκοπή του κατώτερου μυτερού τμήματός του. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι τα σημεία αυτά χρησιμοποιούν την ίδια γραμματοσειρά για τα λεκτικά τους στοιχεία «v» και «volvo», η οποία δεν περιλαμβάνεται, αντιθέτως προς ό, τι δέχθηκε το τμήμα προσφυγών, μεταξύ των γραμματοσειρών που χρησιμοποιούνται συνήθως στις συναλλαγές.

44 Εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να επισημάνει ότι η χρήση της ίδιας γραμματοσειράς, έστω και τυποποιημένης, αποτελεί στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της εξέτασης της οπτικής σύγκρισης των αντιπαρατιθέμενων σημείων [πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2018, Starbucks κατά EUIPO – Nersesyan (COFFEE ROCKS), T-398/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:4, σκέψεις 29 και 52], κατά τρόπο ώστε, ακόμη και όταν για τα λεκτικά στοιχεία των αντιπαρατιθέμενων σημείων χρησιμοποιείται τυποποιημένη γραμματοσειρά, να μην αποκλείεται η αναγνώριση στοιχείου ομοιότητας μεταξύ τους.

45 Κατά δεύτερον, τα λεκτικά στοιχεία «v» και «volvo» των αντιπαρατιθέμενων σημείων είναι τοποθετημένα στο κέντρο του αντίστοιχου σημείου τους και τους έχει σαφώς δοθεί έμφαση. Συγκεκριμένα, στα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, τα λεκτικά αυτά στοιχεία, ασημί και λευκού χρώματος αντιστοίχως, εμφανίζονται αμφότερα σε φόντο μπλε χρώματος στο κέντρο κυκλικού εικονιστικού στοιχείου (βλ. σκέψη 50 κατωτέρω), πράγμα που τα αναδεικνύει. Με την τοποθέτησή τους και την επιδιωκόμενη αντίθεση σε επίπεδο χρησιμοποιούμενων χρωμάτων, τους δίδεται σαφώς έμφαση. Όπως όμως ορθώς προβάλλει η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να λάβει υπόψη την πτυχή αυτή κατά την εκτίμηση της οπτικής ομοιότητας των εν λόγω σημείων.

46 Κατά τρίτον, το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση χρησιμοποιούν συνδυασμό χρωμάτων που παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα. Συγκεκριμένα, είναι αμφότερα μπλε χρώματος, σε πολύ παρεμφερή, σχεδόν πανομοιότυπη, απόχρωση, που χρησιμοποιείται, στο εν λόγω σημείο, για τον κύκλο εντός του οποίου βρίσκεται το ασημί χρώματος γράμμα «v» και, στο εν λόγω σήμα, για το παραλληλόγραμμο εντός του οποίου έχει γραφεί η λέξη «volvo» σε άσπρο χρώμα. Επίσης, και στα δύο χρησιμοποιείται το ασημί χρώμα για το γράμμα «v» και για τη λεπτή κυκλική γραμμή που περιβάλλει τον μπλε κύκλο, όσον αφορά το εν λόγω σημείο, και για το σύμβολο του αρσενικού φύλου, όσον αφορά το εν λόγω σήμα.

47 Συναφώς, μολονότι το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι σε αμφότερα τα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, χρησιμοποιείται μπλε χρώμα, παρέλειψε να λάβει γενικότερα υπόψη τη χρήση συνδυασμού χρωμάτων που παρουσιάζει μεγάλο βαθμό ομοιότητας. Το υπογραμμισθέν από το εν λόγω τμήμα γεγονός ότι το λεκτικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση είναι λευκού χρώματος, ενώ το λεκτικό στοιχείο του κυρίαρχου στοιχείου του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι ασημί χρώματος, ουδόλως αίρει την ομοιότητα όσον αφορά τον συνδυασμό χρωμάτων που χρησιμοποιείται στα εν λόγω σημεία, στο μέτρο που, όταν τα δύο αυτά χρώματα έρχονται σε αντίθεση με μπλε φόντο, όπως εν προκειμένω, η μεταξύ τους διαφορά δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή. Στην πραγματικότητα, με τους εν λόγω συνδυασμούς χρωμάτων δίδεται ακριβώς έμφαση σε αυτά τα λεκτικά στοιχεία και επιτυγχάνεται ανάλογο συνολικό αισθητικό αποτέλεσμα.

48 Ομοίως, το γεγονός, το οποίο επισήμανε το τμήμα προσφυγών, ότι το μπλε χρώμα το οποίο χρησιμοποιείται στα αντιπαρατιθέμενα σημεία, τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, είναι πολύ απλό και χρησιμοποιείται ευρέως στις συναλλαγές δεν αίρει την ομοιότητα που διαπιστώνεται σε επίπεδο χρησιμοποιούμενου συνδυασμού χρωμάτων. Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι, για την οπτική σύγκριση δύο σημείων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η χρήση των ίδιων χρωμάτων, ακόμη και

αν πρόκειται για βασικά χρώματα, όπως ο συνδυασμός του λευκού και του μαύρου χρώματος στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2018, COFFEE ROCKS (T-398/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:4, σκέψη 52).

49 Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα που προέβαλε το EUIPO με το υπόμνημα αντικρούσεως, κατά το οποίο τόσο η αναλογία με την οποία κατανέμονται τα χρώματα στα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω όσο και η απόχρωση του ασημί χρώματος που χρησιμοποιείται στα σημεία αυτά είναι διαφορετικές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τέτοιο σκεπτικό δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και, ως εκ τούτου, με το επιχείρημα αυτό, το EUIPO αποπειράται να στηρίξει την προσβαλλόμενη απόφαση σε στοιχεία τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη με αυτήν. Τέτοια συμπληρωματική αιτιολογία δεν μπορεί να προβληθεί λυσιτελώς ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη [πρβλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, CEDC International κατά ΓΕΕΑ – Underberg (Σχήμα φύλλου χόρτου μέσα σε φιάλη), T-235/12, EU:T:2014:1058, σκέψη 71]. Εν πάση περιπτώσει, η προβαλλόμενη διαφορετική αναλογία και απόχρωση του ασημί χρώματος ουδόλως αποδυναμώνει τη διαπίστωση ότι το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση χρησιμοποιούν συνδυασμό χρωμάτων ο οποίος παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα και γίνεται σαφώς και αμέσως αντιληπτός.

50 Κατά τέταρτον, επισημαίνεται ότι τόσο το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση όσο και το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση παρουσιάζονται συνολικά υπό μορφή κύκλου. Συγκεκριμένα, αφενός, δεν αμφισβητείται ότι το πρώτο περιέχει έναν μεγάλο κύκλο μπλε χρώματος, ο οποίος περιβάλλεται από λεπτή κυκλική γραμμή ασημί χρώματος, έστω και αν το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να λάβει υπόψη το τελευταίο αυτό στοιχείο. Αφετέρου, το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι το εν λόγω σήμα περιελάμβανε εσωτερικό κυκλικό σχήμα περιβαλλόμενο από το περίγραμμα ασημί χρώματος του συμβόλου του αρσενικού φύλου, ή, τουλάχιστον, δύο ημικύκλια τοποθετημένα πάνω και κάτω από το παραλληλόγραμμο μπλε χρώματος εντός του οποίου αναγράφεται το λεκτικό στοιχείο «volvo». Επιπλέον, το σύμβολο του αρσενικού φύλου (), που εμφανίζεται στο εν λόγω σήμα, αποτελείται από κυκλικό στοιχείο και από βέλος. Ακόμη και αν υποτεθεί, όπως υποστηρίζει το EUIPO, ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αναγνωρίζει αμέσως το εν λόγω σύμβολο, τούτο δεν σημαίνει, αντιθέτως προς ό, τι επισήμανε το εν λόγω τμήμα στο σημείο 37 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι το κοινό αυτό δεν θα αντιληφθεί ότι το σύμβολο του αρσενικού φύλου αποτελείται, μεταξύ άλλων, από ένα σαφώς ευδιάκριτο κυκλικό στοιχείο, κατά μείζονα λόγο καθόσον το βέλος το οποίο συνέχεται με αυτό είναι πολύ μικρότερο από το ίδιο το κυκλικό στοιχείο. Επομένως, το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως έκρινε, με το εν λόγω σημείο της απόφασής του, ότι το επίμαχο σήμα «δεν [περιείχε] κύκλο».

51 Ως εκ τούτου, το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση έχουν κοινά πλείονα οπτικά στοιχεία, ήτοι τη χρήση της ίδιας γραμματοσειράς, συνδυασμού χρωμάτων που παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα, κυκλικών σχημάτων στο κέντρο των οποίων είναι τοποθετημένα και αναδεικνύονται τα αντίστοιχα λεκτικά στοιχεία τους, τα οποία περαιτέρω συμπίπτουν ως προς το γράμμα «v», το μοναδικό γράμμα στο κυρίαρχο στοιχείο του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το πρώτο γράμμα του λεκτικού στοιχείου του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση.

52 Βεβαίως, όπως εκτίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και όπως υποστηρίζει το EUIPO, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω εμφανίζουν και σημαντικές οπτικές διαφορές. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, το λεκτικό στοιχείο του κυρίαρχου στοιχείου του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, το οποίο συνίσταται σε ένα μόνο γράμμα, ήτοι το γράμμα «v», διαφέρει από το λεκτικό στοιχείο «volvo» του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση, το οποίο συνίσταται σε πέντε γράμματα· το εν λόγω σημείο περιέχει κύκλο μπλε χρώματος εν αντιθέσει προς το εν λόγω σήμα στο οποίο το περίγραμμα του κυκλικού σχήματος είναι ασημί χρώματος (βλ. σκέψη 40 ανωτέρω)· το σήμα αυτό περιέχει, εν αντιθέσει προς το ανωτέρω σημείο, παραλληλόγραμμο μπλε χρώματος εντός του οποίου αναγράφεται το λεκτικό στοιχείο «volvo» καθώς

και εικονιστικό στοιχείο το οποίο προσομοιάζει στο σύμβολο του αρσενικού φύλου· το λεκτικό στοιχείο «v-wheels» του ίδιου σημείου απουσιάζει από το προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση.

53 Ωστόσο, οι διαφορές αυτές, όσο σημαντικές και αν είναι, δεν καθιστούν αμελητέες, στο πλαίσιο της συνολικής εντύπωσης που προκαλούν τα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, τις ομοιότητες που επισημάνθηκαν στις σκέψεις 43 έως 51 ανωτέρω. Πράγματι, όλες αυτές οι ομοιότητες αφορούν διάφορες πτυχές των κυρίαρχων στοιχείων του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση, με αποτέλεσμα να πρέπει να θεωρηθούν κρίσιμες.

54 Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί, όπως θεωρεί το EUIPO, ότι καμία από τις ομοιότητες που επισημάνθηκαν στις σκέψεις 43 έως 51 ανωτέρω, θεωρούμενη μεμονωμένα, δεν αρκεί για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, γεγονός παραμένει ότι από τις εν λόγω ομοιότητες, συνολικά θεωρούμενες, προκύπτει μικρού βαθμού οπτική ομοιότητα, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 24 και 25 ανωτέρω, δύο σημεία είναι παρόμοια όταν, κατά την άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού, ταυτίζονται μεταξύ τους, τουλάχιστον μερικώς, όσον αφορά μία ή περισσότερες ουσιώδεις πτυχές.

55 Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το EUIPO παραδέχθηκε ότι υπήρχαν ορισμένες ομοιότητες μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, υποστήριξε όμως, παράλληλα, ότι επρόκειτο, κατά την άποψή του, για «οριακή περίπτωση», με βαθμό ομοιότητας μικρότερο από αυτόν τον οποίο απαιτεί η νομολογία. Συναφώς πρέπει, πάντως, να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 19 ανωτέρω, ο βαθμός ομοιότητας που απαιτεί το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001 είναι μικρότερος από εκείνον τον οποίο απαιτεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού και ότι οι ομοιότητες που επισημαίνονται στις σκέψεις 43 έως 51 ανωτέρω, συνολικά θεωρούμενες, αρκούν για να διαπιστωθεί η ύπαρξη μικρού βαθμού οπτικής ομοιότητας μεταξύ του σημείου του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001.

56 Ως εκ τούτου, το τμήμα προσφυγών έκρινε εσφαλμένως ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία, τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, ήταν διαφορετικά από οπτική άποψη.

57 Δεύτερον, όσον αφορά τη φωνητική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι δεν υφίσταται ομοιότητα μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, αφενός, αν το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση προφέρεται αποκλειστικά με το γράμμα «v», το εν λόγω τμήμα ορθώς επισήμανε, στο σημείο 31 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι το γράμμα «v» προφέρεται διαφορετικά από το λεκτικό στοιχείο «volvo» στο προγενέστερο σήμα του οποίου έγινε επίκληση. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω γράμμα προφέρεται με τον ήχο που αντιστοιχεί στην αλφαβητική εκφορά του, ενώ το εν λόγω λεκτικό στοιχείο, το οποίο αποτελείται από τις συλλαβές «vol» και «vo», προφέρεται κατά τρόπο συνεχή και έχει διαφορετικό τονισμό, επιτονισμό και ρυθμό.

58 Αφετέρου, αν το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση προφέρεται όπως και το λεκτικό του στοιχείο «v-wheels», ούτε η προφορά αυτή μπορεί να συγκριθεί με εκείνη του λεκτικού στοιχείου «volvo» του προγενέστερου σήματος του οποίου έγινε επίκληση. Αντιθέτως προς ό, τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, οι συλλαβές στις οποίες μπορούν να διαχωριστούν τα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω προφέρονται με διαφορετικό τρόπο. Επομένως, έστω και αν ορισμένα γράμματα συμπίπτουν, προφέρονται με διαφορετική σειρά και με διαφορετικό τονισμό και ρυθμό.

59 Τέλος, τρίτον, όσον αφορά την εννοιολογική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω, αρκεί η παρατήρηση ότι οι διάδικοι δεν αμφισβητούν το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών ότι μια τέτοια σύγκριση δεν είναι, εν προκειμένω, δυνατή.

60 Επομένως, πρέπει να διαπιστωθεί ότι υφίσταται μικρός βαθμός οπτικής ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων που απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω και ότι δεν υπάρχει ομοιότητα μεταξύ τους από φωνητική άποψη.

61 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι οι οπτικές, φωνητικές ή εννοιολογικές πτυχές των αντιπαρατιθέμενων σημείων δεν έχουν πάντοτε την ίδια βαρύτητα. Η σπουδαιότητα των στοιχείων ομοιότητας ή διαφοράς μεταξύ των σημάτων μπορεί να εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τα εγγενή χαρακτηριστικά τους ή από τις συνθήκες εμπορίας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζονται με τα αντιπαρατιθέμενα σήματα. Αν τα προϊόντα, τα οποία προσδιορίζονται με τα επίμαχα σήματα, πωλούνται συνήθως σε καταστήματα αυτοεξυπηρέτησης, όπου ο καταναλωτής επιλέγει μόνος του το προϊόν και, επομένως, πρέπει να βασιστεί κυρίως στην εικόνα του σήματος το οποίο έχει τεθεί επί του οικείου προϊόντος, η οπτική ομοιότητα των σημείων έχει, κατά κανόνα, μεγαλύτερη σημασία. Αν, αντιθέτως, το προσδιοριζόμενο προϊόν πωλείται ως επί το πλείστον διά του προφορικού λόγου, η φωνητική ομοιότητα των σημείων έχει, κατά κανόνα, μεγαλύτερη βαρύτητα. Συνεπώς, ο βαθμός φωνητικής ομοιότητας μεταξύ δύο σημάτων είναι ήσσονος σημασίας στην περίπτωση προϊόντων που διατίθενται στο εμπόριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε, συνήθως, το ενδιαφερόμενο κοινό, κατά την αγορά, να αντιλαμβάνεται οπτικά το σήμα που τα προσδιορίζει [απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Coca-Cola κατά ΓΕΕΑ – Mitico (Master), T-480/12, EU:T:2014:1062, σκέψη 68· πρβλ., επίσης, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2016, Future Enterprises κατά ΓΕΕΑ – McDonald's International Property (MACCOFFEE), T-518/13, EU:T:2016:389, σκέψη 32].

62 Επομένως, το τμήμα προσφυγών, καταλήγοντας εσφαλμένως στο συμπέρασμα ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία τα οποία απεικονίζονται στη σκέψη 35 ανωτέρω ήταν διαφορετικά από οπτική άποψη, υπέπεσε σε πλάνη, καθόσον παρέλειψε να προβεί στην εκτίμηση της συνολικής ομοιότητας των εν λόγω σημείων και, κατά συνέπεια, στην εξέταση του συνόλου των λοιπών προϋποθέσεων για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 17 και 18 ανωτέρω.

63 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

64 Υπό τις συνθήκες αυτές και καθόσον αρκεί ένας μόνο σχετικός λόγος απαραδέκτου, όπως ο προβλεπόμενος στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/1001, για τον αποκλεισμό της καταχώρισης του επίμαχου σήματος και καθόσον το τμήμα προσφυγών θα πρέπει να εξετάσει τις λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής του εν λόγω άρθρου, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση στο σύνολό της, χωρίς να απαιτείται η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα [πρβλ. απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2016, Spa Monopole κατά EUIPO – YTL Hotels & Properties (SPA VILLAGE), T-625/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:631, σκέψη 71].

Επί των δικαστικών εξόδων

65 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

66 Δεδομένου ότι το EUIPO ηττήθηκε, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα, τα οποία αφορούν τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά της.

67 Επιπλέον, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ζήτησε την καταδίκη του EUIPO στα δικαστικά έξοδα στα οποία η ίδια υποβλήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος ανακοπών και ενώπιον του τμήματος προσφυγών, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 190, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως έξοδα δυνάμενα να αναζητηθούν και, συνεπώς, το αίτημα της προσφεύγουσας είναι παραδεκτό. Εντούτοις, δεν ισχύει το ίδιο όσον αφορά τα έξοδα της ενώπιον του τμήματος ανακοπών διαδικασίας. Συνεπώς, το αίτημα της προσφεύγουσας όσον αφορά τα σχετικά με τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος ανακοπών έξοδα, τα οποία δεν αποτελούν έξοδα δυνάμενα να αναζητηθούν, είναι απαράδεκτο [απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, Kwizda Holding κατά EUIPO – Dermapharm (UROAKUT), T-266/17, EU:T:2018:569, σκέψεις 90 και 91].

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) της 21ης Μαρτίου 2018 (υπόθεση R 1852/2017-4).

2) Καταδικάζει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Volvo Trademark Holding AB στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO.

Tomljenović Bieliūnas Kornezov

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Σεπτεμβρίου 2019.

(υπογραφές)